

Körkortsintyg för diabetiker

1. Vem behöver körkortsintyg angående synfunktionen?

- Alla diabetiker som har haft diabetes mer än 5 år
- Debuttid efter fyllda 40 år
- Insulinbehandlade diabetiker som har haft diabetes mer än 1 år

2. Vem kan utfärda intyget?

- Läkare som behandlar diabetessjukdomen (allmänläkare)
- Specialist i internmedicin, endokrinologi och diabetologi eller barnmedicin (diabetes som är komplicerad av allvarliga sjukdomar i hjärta-kärl, njurar eller nervsystem)
- Ögonläkare

3. I vilka fall kan allmänläkare skriva intyg?

- Om det finns ögonbottenfoto (inte mer än 2 månader gammal) som är granskats av ögonläkare eller ögonsjuksköterska
- Om ögonbottenfoto inte inger misstanke om synfältsdefekter
- Om sjukhistorien inte inger misstanke om synfältsdefekter (stroke, dubbelseende, annan hjärnskada och så vidare)

4. Vad betyder att ögonbottenfoto inte inger misstanke om synfältsdefekter?

- Ingen retinopati
- Lätt bakgrundsretinopati utan klinisk signifikant makulaödem och icke laserbehandlad

5. Vad ska allmänläkare ange i intyget i fråga om synen?

- Synfältsundersökning enligt Donders är normal (om det finns misstanke eller uppgifter om något som kan påverka synfältet, till exempel stroke, bör patient remitteras för en perimetri hos ögonläkare)
- Inget dubbelseende
- Ingen synnedsättning av betydelse för innehavet ($<0,8$)

6. Vem kan prova synskärpan?

- diabetesbehandlade läkare (allmänläkare) själv om man vill och kan det
- optiker (då optikerintyg kan bifogas)

7. Vilka krav gäller för synskärpa?

- minst 0,5 binokulärt för lägre behörighet (A, A1, AM, B, BE, traktorkort)
- minst 0,8 i det bästa ögat och minst 0,1 i det sämre ögat för högre behörighet (C, CE, D, DE, taxiförarlegitimation)
- minst 0,8 binokulärt (taxiförarlegitimation)
- korrektion med glasögon eller kontaktlinser får användas för att uppnå denna synskärpa

8. Mer om synskärpa

- Alla bokstäver ska kunna läsas på den rad som anger synskärpan
- Synskärpa utan korrektion ska alltid anges
- Synskärpa med korrektion är bara obligatorisk om föreskriven synskärpa endast uppnås med korrektion
- Glaskorrektion anges endast vid högre behörighet (alltså om glas krävs) eller om glasstyrkan överstiger +8 dioptrier
- Om synskärpan i ett öga understiger 0,3 och synnedsättningen har inträtt plötsligt krävs en anpassningsperiod på minst sex månader

9. När krävs ögonläkarintyg?

- Synnedsättning av betydelse för körkortinnehavet ($<0,8$)
- Proliferativ retinopati
- Laserbehandlad retinopati
- Klinisk signifikant makulaödem
- Annan ögonsjukdom
- Om ögonbottenfoto saknas

10. Vilka undersökningar ska göras?

- Synprovning (gäller samma som vid punkt 7 och 8)
- Ögonbottenfoto
- Diplopianamnes
- Mörkerseendenedsättningsanamnes (om det föreligger – skall patient remitteras för mörkeradaptationstest)
- Synfältsundersökning

11. När utgör dubbelseendet hinder för innehav?

- För lägre behörighet - dubbelseende i någon blickriktning upp till 30° från den rakt fram
- För högre behörighet – utgör hinder oavsett i vilken blickriktning som dubbelseendet uppträder
- Utgör inte hinder om dubbelseendet elimineras genom korrektion med prismaglas eller kontinuerlig ocklusion av ena ögat (i sista fallet krävs anpassningstid sex månader)

12. Om nystagmus föreligger ska den synskärpan som krävs för lägre eller högre behörighet uppnås i blickriktningar upp till 30° från den rakt fram

13. Vilken synfältsundersökning ska göras?

- Esterman binokulärt om då samtliga av följande krav är uppfyllda:
 1. Visus $\geq 0,8$
 2. Ingen allvarligare retinopati innanför kärnbågarna (inget klinisk signifikant makulaödem, inga exudat)
 3. Eventuell laserbehandling endast utanför kärnbågarna
- I övriga fall Esterman + Humphrey (24-2 för lägre behörighet, 30-2 för högre behörighet)

14. När är synfältsundersökningen godkänd?

Lägre behörighet

- Esterman - Synfältet ska vid seende med båda ögonen samtidigt ha en horisontell utbredning om minst 120 grader, varav minst 50 grader åt vardera hållet, samt ha en vertikal utbredning om 20 grader upptill och nedtill. Inom detta område, men utanför 20 grader, accepteras ett bortfall av två intilliggande testpunkter
- Humphrey 24-2 - Inom de centrala 20 graderna ska värdet i varje korresponderande testpunkt vara minst 10 dB (en enda testpunkt med ett värde understigande 10 dB accepteras om den ligger utanför de centrala 10 graderna.). Inom de centrala 10 graderna ska värdet i varje korresponderande testpunkt vara minst 20 dB.

Högre behörighet

- Esterman - Synfältet ska vid seende med båda ögonen samtidigt ha en horisontell utbredning om minst 160 grader, varav minst 70 grader åt vardera hållet, samt en vertikal utbredning om 30 grader upptill och nedtill. Inom detta område, men utanför 30 grader, accepteras ett bortfall av högst två intilliggande testpunkter
- Humphrey 30-2 - Inom de centrala 30 graderna ska det högsta värdet i varje korresponderande testpunkt (samtliga 76 punkter) vara minst 10 dB. Inom de centrala 10 graderna (12 testpunkter) ska det högsta värdet i varje korresponderande testpunkt vara minst 20 dB.